

РЕШЕНИЕ

№ 6031

гр. София, 16.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 20.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **5706** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация във връзка с чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс.

Образувано е по жалбата на Сдружение „М.“, ЕИК[ЕИК] против решение № СИ-03-368/29.05.2023 г. на изпълнителния директор „Софийски имоти“ ЕАД и на председателя на Съвета на директорите на „Софийски имоти“ ЕАД, за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация по заявление за достъп до обществена информация вх. №ИД-03-814/25.05.2023 г. Обосновават се съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, неправилно прилагане на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Сочи, че административният орган не е посочил фактическите и правните основания за издаването на административния акт, с което е нарушено изискването на чл. 38 от ЗДОИ. Твърди, че исканата със заявлението информация безспорно е обществена такава, като посочва, че е налице законовата презумпция за надделяващ обществен интерес по отношение на същата. На изложените основания претендира отмяна на отказа и връщане на преписката на органа със задължителни указания да предостави на заявителя достъп до исканата обществена информация. В съдебно заседание по съществуващото на спора, оспорваният, чрез пълномощник - юрк. С., както и в депозираните до съда писмени бележки, поддържа жалбата по изложените основания и моли съдът да я уважи. Прави искане за присъждане на разноски.

Ответниците - изпълнителния директор „Софийски имоти“ ЕАД и председателя

на Съвета на директорите на „Софийски имоти“ ЕАД, със съпроводителното писмо по изпращане на преписката, изразяват писмено становище за неоснователност на жалбата. Считат, че подаденото от дружеството заявление е за предоставяне на информация, относно сключени договори за наем, съдържанието на които се отнася към разпоредбите на Закона за задълженията и договорите и Търговския закон, и в частност Закона за авторското право и сродните му права по отношение на конкретно изброени недвижими имоти от страна на заявителя. Определят търсената информация като изцяло търговска, свързана със съдържанието на договорните правоотношения между „Софийски имоти“ ЕАД и трети лица. В този смисъл твърдят, че от поисканата информация не може да се направи заключение за обществения живот в страната, а по-скоро за това дали определени лица спазват разпоредбите на ЗАПСП. Посочват, че „Софийски имоти“ ЕАД е гражданскоправен субект, регистриран по реда на Търговския закон и по отношение на собствените му имоти не се прилагат разпоредбите на Закона за общинската собственост, т.е. собствените му имоти не са общинска собственост. Използването на музика в посочените в заявлението клубове на територията на [населено място] е предмет на гражданскоправни отношения, развиващи се по реда на ЗАПСП, касаещи Сдружение „М.“ от една страна, като орган за колективно управление на права и съответен субект, използващ определена музика на конкретен изпълнител или група изпълнители/композитори и пр. от друга страна. Тези правоотношения нямат обществена значимост, респ. информацията за тези отношения не е от надделяващ обществен интерес за гражданите. Посочват, че исканата информация не отговаря на характера и целите на производството по ЗДОИ - конкретното лице да си състави собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти, а напротив - цели се получаване на конкретна информация, необходима за търсещият я за негови частни цели, независимо дали същите произтичат от закона или не. Изтъква се, че оспореният акт е мотивиран, като мотивите се съдържат и произтичат от самия закон, доколкото легалната дефиниция на понятието „обществена информация“ се съдържа в чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. В съдебно заседание така изложените доводи се поддържат от пълномощника на ответниците, който прави и възражение за прекомерност на претендирания размер на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното:

Административното производство е образувано по заявление с изх. № 108-2674 от 22.05.2023 г., вх. № ИД-03-814 от 25.05.2023 г., депрозирано от Сдружение „М.“ до „Софийски имоти“ ЕАД. Търсената информация е формулирана в пет точки, а както следва:

1. Кой от долуизброените клубове с публично изпълнение на музика се намират върху терени-общинска собственост, на кое юридическо/ физическо лице са отдадени от „Софийски имоти“ ЕАД под наем/за ползване/ за стопанисване терените, а при липсващ в списъка такъв клуб върху предоставен под наем/за ползване/за стопанисване общински терен, да се посочи името и адреса на клуба: Пиано бар „Магнито“, [улица]; Пиано бар „С.“, [улица]; Пиано бар „К.“, [улица]; „С. Beat“, НДК 1; Пиано бар „П.“, [улица]; Пиано бар „Врага“, [улица]; „Е. С.“, [улица] № 6; „К. клуб“, [улица]; Клуб „Маймунарника“, П., „Б. градина“; Клуб „Строежа“,

[улица]; „Микстейп 5“, в подлеза на [улица]; „С. Л. клуб“, [улица]; „Грамофон“, [улица]; Библиотека (О. Уроне а Т.), [улица]; „А. клуб“, [улица]; „Ш. клуб“, [улица]; Клуб „Я.“, [улица]; „Д. С.“, [улица]; Кино „К.“, П. НДК; „Слон Баротек“, Военен клуб; „С. С.“, в подлеза на НДК; „Малката Текила С.“; Бар „S.“, [улица], под Моста на влюбените; „Мазе“, [улица]; „К.“, [улица]; „Dada бар“, [улица]; „R. 66 бар“, [улица], Бар „Петък“, [улица]; „Фабрика 126“, [улица]; „M. Lounge & C.“,[жк], „Х. клуб“, [улица].

2. За какъв срок са отдадени под наем/ за ползване/ за стопанисване от „Софийски имоти“ ЕАД на изброените по т. 1 / допълнените от Вас по т. 1 общински терени с действащи търговски обекти?

3. В сключените договори за клубовете по т. 1 върху общински терени „Софийски имоти“ ЕАД споменала ли е задължения на лицата-организатори на концерти/прояви с публично използване на музика да спазват Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) и ако го е сторила, молим Ви, посочете цитираната правна норма от ЗАПСП?

4. П. контакти на юридическото/физическото лице, комуто „Софийски имоти“ ЕАД е отдала под наем/ за ползване/ за стопанисване общински терени за действащи клубове по т. 17.

5. В „Софийски имоти“ ЕАД има ли (като част от договорите за отдаване на ползването/стопанисването или отделна) процедура във връзка с чл. 58 ал. 3 от ЗАПСП да изисквате от наемателя/ползвателя/стопанисващия клуба върху общински терен документ за уредени авторски права за музиката в клуба.

Като предпочитана форма за достъп е посочено предоставянето на информацията по електронен път на посочения в заявлението електронен адрес.

По така депозираното заявление е постановено оспореното решение № СИ-03-368 от 29.05.2023 г. на „Софийски имоти“ ЕАД, с което е отказано предоставянето на достъп до търсената обществена информация със заявлението. Отказът е мотивиран с обстоятелството, че исканата информация попада извън обхвата на приложното поле на ЗДОИ, доколкото не съответства на легалното определение на понятието „обществена информация“, съгласно чл. 2, ал. 1 от закона.

Решението е връчено на посочения в заявлението електронен адрес: [електронна поща] на 05.06.2023 г. Жалбата е депозирана чрез куриер на 13.06.2023 г.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА. Подадена е срещу акт, който може да бъде оспорен по съдебен ред и от лице, легитимирано да го направи в качеството си на неблагоприятно засегнат адресат, доколкото с него е отказан достъп до търсена информация.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Обществените отношения свързани с достъпа до обществена информация са уредени от ЗДОИ. Законът не посочва конкретен държавен орган натоварен с функции по предоставяне на достъп до обществена информация. В чл. 28, ал. 2 ЗДОИ е предвидено, че органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. От тълкуването на тази разпоредба следва, че органът който създава обществена информация е този, който взема решение, съответно отказва достъпът до тази информация. В процесния

случай органът, които е следвало да се произнесе по подаденото искане за достъп до обществена информация е изпълнителния директор на „Софийски имоти“ ЕАД.

Задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 2 т. 1 от ЗДОИ са и публичноправните организации. Легалното определение за публичноправна организация се съдържа в §1 т.4 от ДР на ЗДОИ и включва две кумулативни предпоставки. Първата предпоставка е да е налице юридическо лице, което независимо от неговия търговски или производствен характер е създадено с цел задоволяване на обществени интереси. Втората предпоставка е за това юридическо лица да е изпълнено поне едно от следните условия: а) повече от половината от приходите му за предходната бюджетна година се финансират от държавния бюджет, от бюджетите на държавното обществено осигуряване или на Националната здравноосигурителна каса, от общинските бюджети или от възложители по чл. 7, т. 1 или 3 от Закона за обществените поръчки /ЗОП/; б) повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл. 7, т. 1 или 3 от ЗОП; в) обект е на управленски контрол от страна на възложители по чл. 7, т. 1 или 3 от ЗОП; управленски контрол е налице, когато едно лице може по какъвто и да е начин да упражнява доминиращо влияние върху дейността на друго лице.

Столична община е едноличен собственик на капитала на дружеството и възложител на обществени поръчки по чл. 7 от ЗОП и в това си качество тя определя управителните и контролните органи на дружеството и упражнява управленски контрол върху него. Тези предпоставки са достатъчни да се определи „Софийски имоти“ ЕАД като публичноправна организация по смисъла на §1 т.4 на ДР на ЗДОИ. Не е необходимо да се изследва въпросът дали дружеството е получавало приходи от общинския или от държавния бюджет. Дори и да осъществява дейността си само със собствени приходи, „Софийски имоти“ ЕАД е задължен субект по чл. 3, ал. 2, т.1 от ЗДОИ.

Съгласно разпоредбите на ЗДОИ по подадените заявления за достъп до обществена информация, задължените органи се произнасят с решение, като при отказ да се предостави такава същото, предвид нормата на чл. 38 от ЗДОИ, следва да е в писмена форма, да съдържа правни и фактически основания за отказа, датата на приемане на решението и редът за неговото обжалване.

Оспореното решение е издадено в срока по чл. 28 от ЗДОИ. Съдържащите се в същото фактически основания за постановяването му сочат, че отказът за предоставяне на достъпа до исканата информация е поради това, че поисканата такава няма характера на обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, респ. неприложима е процедурата за предоставянето ѝ по реда на ЗДОИ. Административният орган обаче не е посочил правните разпоредби, въз основа на които постановява този свой отказ. Основанията за отказ за предоставяне на обществена информация са уредени в разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗДОИ, като в случая решението на изпълнителния директор и председателя на Съвета на директорите на „Софийски имоти“ ЕАД не е мотивирано с нито едно от тези основания. Неизлагането в случая на мотиви за наличието или не относно приложението на чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ, каквото е изискването на чл. 38 от ЗДОИ, е самостоятелно основание за отмяна на отказа за предоставяне на исканата обществена информация.

В настоящия случай, спорът се свежда преди всичко до това представлява ли исканата информация обществена такава или не.

Правото да се търси и получава информация, прогласено с чл. 41 ал. 1 от Конституцията обхваща задължението на държавните органи, както и органите на местното самоуправление да осигуряват достъп до обществено значима информация. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени със ЗДОИ. Съгласно определението на чл. 2 ал. 1 от закона, обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. Понятието „обществена информация“ следва да бъде възприемано като сведение, знание за някого или нещо, свързано с обществения живот в страната. Информацията следва да отговаря на тези две условия едновременно, за да се определи като обществена. Под „обществен живот“ се разбира живота на обществото като група хора. За второто условие е от значение да се отбележи, че за да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би отговаряла на изискването да способства за постигане на посочената от закона специална цел. Под обществен интерес следва да се разбира интересът на обществото да защитава и отстоява своите права и свободи от неблагоприятни за него управленски решения. Правото на достъп до обществена информация е началната фаза и следва да предпоставя тази защита. Целта на ЗДОИ е да създаде условия за прозрачни и видими за обществото действията и решенията на задължените субекти, като по този начин обществото следи отблизо и оценява тяхната работа.

Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно, обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. В чл. 10 и чл. 11 от ЗДОИ са дефинирани видовете обществена информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации“. Официална е информацията, която се съдържа в актовете, издавани от държавните органи при осъществяване на техните правомощия /чл.10/. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ или по реда на ЗДОИ /чл.12/, а достъпът до служебна обществена информация е свободен, като може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/, както и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи /чл.13 ал.2 от ЗДОИ/. Същевременно, ограничението по ал. 2 не може да се прилага след изтичане на 2 години от създаването на такава информация, а и достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

В случая, несъмнено търсената информация има характера на служебна обществена информация по смисъла на чл. 11, вр. с чл. 2, ал. 1 ЗДОИ – доколкото е свързана с предмета на дейност на дружеството, определен в чл. 5 от Устава:

стопанисване и управление на движими и недвижими имоти, отдаване под наем на недвижими имоти, инвестиционни проучвания и експертизи на инвестиционни проекти, участие в общински инвестиционни проекти, както и всяка друга дейност, свързана с изброените, която не е забранена от закона. Доколкото дружеството стопанисва и управлява движими и недвижими имоти, то безспорно търсената със заявлението информация се отнася до дейността му и знанието за това ще даде възможност на заявителя да си състави собствено мнение, какъвто е смисълът и целта на закона.

С разпоредбата на чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ законодателят изрично е регламентирал възможните допустими основания за отказ за предоставяне на обществена информация, а именно когато: 1/. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл.13 ал. 2; 2/. достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3/. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Дори при наличие на тези основания за отказ, разпоредбата на чл.37, ал. 2 от ЗДОИ предвижда, че се предоставя частичен достъп само до онази част от информацията, достъпът до която не е ограничен. Анализът на разпоредбата показва, че не е допустим отказ в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 /§1 т.6 от ДР на ЗДОИ/, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл. 37 от ЗДОИ, задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в §1 т.5 от ДР на ЗДОИ.

Поисканата от жалбоподателя информация не попада в обхвата на посоченото ограничение – чл. 13, ал. 2, т. 1 и т.2 от ЗДОИ, тя е служебна обществена информация и следва да бъде предоставена на заявителя.

Нещо повече, достъпът до служебна обществена информация, предвид чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес. Задължение на органа е да извърши преценка за наличието на такъв интерес, а в случая такава преценка не е направена. Съгласно оборимата презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес, органът следва да установи липсата на такъв, а не заявителят да доказва неговото наличие. Преценката на органа на лице ли е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 13, ал. 4 във вр. ал. 2, т. 1 от ЗДОИ и без излагането на фактически и правни основания за този релевантен юридически факт органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 от ЗДОИ.

Предвид обстоятелството, че някои от адресите са формулирани твърде общо /ж.к., булевард, сграда, подлез, парк и т.н./, както и с оглед искането за „липсващ в списъка такъв клуб върху предоставен под наем/за ползване/за стопанисване общински терен“, от което не може да се разбере какво точно се иска, съгласно чл. 29, ал. 1 от ЗДОИ, заявителят е следвало да бъде уведомен от административния орган, че има право да уточни предмета на исканата обществена информация, като срокът по чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ започва да тече от датата на уточняването на предмета на исканата обществена информация. Именно такава е правната логика, тъй като административният орган няма как сам да преценява какво да бъде конкретното съдържание на информацията, от която заявителят би се интересувал, и не такава е неговото задължение.

На следващо място, следва да се обърне внимание, че с оглед съдържанието на исканата информация „на кое юридическо/физическо лице са отдадени от Столична община под наем/за ползване/за стопанисване терените“ и посочване на техните контакти /по т.4/ могат да бъдат засегнати права и интереси на трети лица. Разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т.2 от ЗДОИ изрично предвижда, че основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация. Административният орган следва да приложи разпоредбата на чл. 31, ал. 1 и ал.2 от ЗДОИ, като поиска съгласието на третото лице, а в случай че то не бъде дадено - да предостави поисканата информация в обем и по начин, който не засяга третите лица. В този смисъл е Решение № 704 от 16.01.2013 г. на ВАС по адм. д. № 9351/2012 г., V о., Решение № 9942 от 16.07.2010 г. на ВАС по адм. д. № 12244/2009 г.

По отношение на отказа на административния орган за предоставяне на информацията по т. 3 и т. 5 от заявлението, следва да се отбележи, че съгласно чл. 28 от Устройствения правилник на Министерството на културата, дирекция „Авторско право и сродните му права“, редом с редица свои правомощия, участва в съвместни действия с компетентните органи по прилагането и контрола на нормативните актове, свързани със закрилата на авторското право и сродните му права. Следователно, по тези две точки от заявлението, Министерството на културата, а не „Софийски имоти“ ЕАД, се явява задължен субект по чл. 3 от ЗДОИ. Поради което административният орган следва да приложи разпоредбата на чл. 33 от ЗДОИ, съгласно който, когато органът не разполага с исканата информация и няма данни за нейното местонахождение, той уведомява за това заявителя.

Не се споделят и доводите на ответника, че заявената информация е такава по ЗАПСП, чиито ред за предоставяне изключва прилагането на ЗДОИ. Съгласно чл. 3, ал. 1, т. 8 от ЗАПСП обект на авторското право е всяко произведение на литературата, изкуството и науката, което е резултат на творческа дейност и е изразено по какъвто и да е начин и в каквато и да е обективна форма, като одобрени архитектурни проекти, одобрени проекти по устройствено планиране, карти, схеми, планове и други, отнасящи се до архитектурата, териториалното устройство, географията, топографията, музейното дело и която и да е област на науката и техниката. В случая направеното искане от оспорващия за предоставяне достъп до информация не се отнася до посочените произведения в нормата от ЗАПСП, на която се позовава ответникът, които законодателят определя като закриляни обекти. Поради което е ирелевантно за настоящия казус позоваването с реда, регламентиран в ЗАПСП.

Предвид гореизложеното, оспореното решение като немотивирано и постановено при неправилно приложение на материалния закон се явява незаконосъобразно, поради което следва да се отмени, а преписката да се върне на административния орган за произнасяне по заявлението, съобразно мотивите на настоящото решение.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК ответникът дължи възстановяване на разносните на жалбоподателя. В случая такива са направени в размер на 10 лв. – държавна такса, като следва да бъде уважено и своевременно направеното искане за юрисконсултско възнаграждение, което с оглед липсата на фактическа и правна сложност по делото съдът определя в размер на 150 лв., съобразно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съгласно чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс.

С оглед на изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София- град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Сдружение „М.“, ЕИК[ЕИК] решение № СИ-03-368/29.05.2023 г. на изпълнителния директор и на председателя на Съвета на директорите на „Софийски имоти“ ЕАД, за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация по заявление за достъп до обществена информация вх. №ИД-03-814/25.05.2023 г.

ИЗПРАЩА преписката на Изпълнителния директор на „Софийски имоти“ ЕАД за произнасяне по депозираното от Сдружение „М.“

заявление за достъп до обществена информация №ИД-03-814/25.05.2023 г., съобразно мотивите на настоящото решение, в 14-дневен срок.

ОСЪЖДА „Софийски имоти“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор Д. Ш. и председателя на Съвета на директорите П. В. да заплати на сдружение „М.“, с ЕИК[ЕИК], сумата от 160 лева, представляваща разноски по делото.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: